یادداشت روز

بعد از ۱۰ سال، نقطه سرخط !

باج‌خواهی آمریکا و متحدانش که با بهره‌گیری از ترفند «پلیس خوب، پلیس‌بد» طراحی شده و به پای میز مذاکرات ژنو منتقل شده بود، در برخورد با مخالفت تیم هسته‌ای کشورمان رنگ باخت و همانگونه که از قبل قابل پیش‌بینی بود و کیهان در چند نوبت بر آن تاکید ورزیده بود، مذاکرات ژنو را بی‌نتیجه و ناتمام باقی گذاشت که در این باره گفتنی‌های درس‌آموز و عبرت‌انگیزی هست.

۱- تیم هسته‌ای کشورمان بی‌آن‌که توضیح قابل قبولی داشته باشد روزه‌سکوت گرفته بود و از روند مذاکرات و محتوای آن کمترین خبری منتشر نمی‌کرد و یا به خبررسانی «کلی»، و در مواردی «قطره‌چکانی» بسنده می‌کرد. حریف اما، اگرچه ادعا می‌کرد که به قول و قرار خود با تیم کشورمان پایبند است و درباره روند مذاکرات، سکوت خواهد کرد- اظهارات اشتون و شرمن- ولی با بهره‌گیری از شگرد «منبع خاکستری» تقریبا هیچ بخشی از محتوای مذاکرات را ناگفته باقی نمی‌گذاشت و گویاتر آن که با بهره‌گیری از فقدان حضور خبری تیم ایران، فضای رسانه‌ای و افکار عمومی را به نفع خود مدیریت می‌کرد. نتیجه آن که امروزه بعد از ناتمام ماندن مذاکرات، بسیاری از رسانه‌های خارجی- تقریبا تمامی آنها- علت ناتمام ماندن مذاکرات را ناتوانی ایران در دفاع مستند از صلح‌آمیز بودن برنامه هسته‌ای خود و جلب اعتماد گروه ۵+۱ قلمداد می‌کنند و حال آن که توضیح و خبررسانی به موقع تیم هسته‌ای کشورمان می‌توانست و هنوز هم می‌تواند نشان بدهد که باج‌خواهی و انتظارات فراقانونی حریف و ایستادگی ایران در مقابل این باج‌خواهی علت اصلی ناتمام ماندن مذاکرات بوده است. بدیهی است که این دو گزاره، از زمین تا آسمان با یکدیگر تفاوت دارند. همین خودداری از گزارش متن مذاکرات است که اوباما، با غرور اعلام می‌کند؛ وظیفه ما نیست که به ایران اعتماد کنیم! و سؤال این است که چرا تیم هسته‌ای کشورمان با سکوت درباره محتوای مذاکرات، فرصت میدان‌داری رسانه‌ای و مدیریت افکار عمومی را دودستی و سخاوتمندانه به حریف تقدیم کرده است؟! آیا این پدیده، درس‌آموز و درخور پیشگیری نیست؟!

۲- اگرچه تیم هسته‌ای کشورمان از متن مذاکرات و محتوای آن خبری منتشر نکرده است ولی از مجموع اظهارنظر مقامات رسمی گروه ۵+۱ و اخباری که رسانه‌های غربی بیرون داده‌اند و نیز با توجه به برخی از اخبار موثقی که به کیهان رسیده، خواسته‌های حریف در چند محور زیر جمع‌بندی شده و روی میز مذاکرات ژنو آمده بود؛

- توقف غنی‌سازی ۲۰ درصدی اورانیوم در فردو و نطنز

- کاهش تعداد سانتریفیوژهای فعال تا مرز تقریبا پایلوت و آزمایشگاهی

- عدم استفاده از سانتریفیوژهای پیشرفته IR-M2 که با سرعت و قدرت بیشتری قادر به غنی‌سازی اورانیوم هستند.

- تعطیلی تأسیسات آب سنگین اراک و یا تغییر کاربری آن به گونه‌ای که خروجی آن «پلوتونیوم» نباشد.

- پذیرش سقف انباشت اورانیوم غنی‌شده ۲۰ درصدی و تبدیل ذخایر به سوخت - که غیرقابل بازگشت است - و یا رقیق کردن آن تا میزان ۵درصد.

- تعطیلی تأسیسات فردو

آمریکا و متحدانش در مقابل درخواست‌های یاد شده، پیشنهاد لغو تحریم‌های خودرو، طلا و فلزات گرانبها، پتروشیمی و آزادسازی بخشی از دارایی‌های مسدود شده ایران - در کشورهای چین و هند و کره‌جنوبی - را روی میز گذاشته بودند.

۵+۱ از ایران خواسته بود که اقدامات یاد شده را در یک دوره موقت ۶ ماهه به اجرا درآورد و در پایان این مدت چنانچه بررسی‌های انجام شده حاکی از اجرای دقیق آن بوده و کسب رضایت ۵+۱ را در پی داشت، مذاکرات اصلی آغاز شود. گفتنی است که گروه ۵+۱، از این دوره ۶ ماهه با عنوان مقدمه مذاکرات و نه اصل مذاکرات یاد می‌کرد.

پیشنهاد ارائه شده ۵+۱ دقیقا تکرار همان روند خسارت باری بود که در سال‌های ۸۲ تا ۸۴ - سال‌های ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۵ - در اجلاس اکتبر ۲۰۰۳ تهران و سپس اجلاس بروکسل از سوی تروئیکای اروپایی - انگلیس و فرانسه و آلمان - به ایران تحمیل شده بود و در جریان آن، تمامی فعالیت‌های هسته‌ای کشورمان به حالت تعلیق درآمده بود و نهایتا تروئیکای اروپایی پس از ۲ سال فرصت‌سوزی در اجلاس لندن اعلام کرد که بهترین تضمین قابل قبول برای ما، توقف کامل فعالیت هسته‌ای ایران است. در پی این برخورد مستکبرانه بود که رهبرمعظم انقلاب دستور از سرگیری فعالیت‌های به تعلیق درآمده را صادر فرمودند و این حرکت با از سرگیری فعالیت کارخانه UCF اصفهان آغاز شد و حریف تنها به این علت که جمهوری اسلامی ایران، به خواسته آنها مبنی بر توقف کامل برنامه هسته‌ای خود تن نداده است، پرونده هسته‌ای کشورمان را علی‌رغم تصریح بند c از ماده ۱۲ اساسنامه آژانس، به شورای امنیت برد و علیه ایران اسلامی قطعنامه صادر کرد.

بعدها، محمدالبرادعی - دبیر کل وقت آژانس - که جای خود را به «یوکیا آمانو» داده بود، اعتراف کرد پرونده هسته‌ای ایران برخلاف روال حقوقی و فنی آژانس و تنها در پی تصمیم سیاسی آمریکا و متحدانش به شورای امنیت رفته است.

۳- این که تیم هسته‌ای کشورمان در مذاکرات ژنو با کدام بخش از پیشنهادهای ۵+۱ موافقت کرده و کدام بخش را نپذیرفته است، موضوع این یادداشت نیست و شاید در آینده به آن اشاره کنیم ولی آنچه دانستن آن از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است و می‌تواند سند حقانیت جمهوری اسلامی ایران باشد و متاسفانه از سوی تیم محترم کشورمان ناگفته مانده است، این که: از ۵+۱ سوال شده بود، بر فرض پذیرش پیشنهادهای یاد شده چه تضمینی هست که ماجرای سال‌های ۸۲ تا ۸۴ تکرار نشود و بعد از پایان دوره موقت ۶ ماهه، با همان پاسخ که در اجلاس لندن روبرو شده بودیم مواجه نشویم؟! از این روی، تیم هسته‌ای کشورمان در اقدامی هوشمندانه و قابل تقدیر گفته بود؛ ۵+۱ در صورت پذیرش بخشی از پیشنهادات باید از هم اکنون تضمین عینی و مکتوب بدهد که بعد از پایان دوره موقت، حق غنی‌سازی ۵ درصدی کشورمان را با دو قید «در داخل خاک ایران» و «به صورت صنعتی و نه پایلوت و آزمایشگاهی» بپذیرد. ضمن آن که بخشی از درخواست‌های ۵+۱ نظیر توقف تاسیسات آب سنگین اراک نیز قابل پذیرش نیست.

اختلاف اصلی دقیقا از همین نقطه- تضمین حق غنی‌سازی- شکل گرفته و در مذاکرات ۳ روزه و فشرده بعدی ادامه یافت و نهایتا بنا به برخی دلایل دیگر مذاکرات ناتمام ماند. آمریکا و متحدانش به این درخواست منطقی پاسخ منفی داده بودند. به بیان دیگر هدف نهایی خود از مذاکرات را در توقف کامل فعالیت هسته‌ای کشورمان و به قول «داریل کیمیل» با مختصات «غنی‌سازی صفر» تعریف کرده بودند. این دقیقا همان مضمونی بود که در تیتر اول کیهان- ۱۱ آبان- با عنوان «آمریکا در مقابل امتیاز نفت، وعده نسیه هم نمی‌دهد» آمده بود.

اینجا دو سؤال منطقی و حقوقی از ۵+۱ در میان بود؛

اول؛ این که اگر هدف نهایی مذاکرات را در نقطه «غنی‌سازی صفر» و دست‌کشیدن ایران از برنامه هسته‌ای خود تعریف نکرده‌اید چرا حاضر به تضمین غنی‌سازی ۵ درصدی در خاک ایران و به صورت صنعتی نیستید؟!

دوم؛ آن که اگر تحریم‌ها آنگونه که ادعا می‌کنید به خاطر فعالیت هسته‌ای ایران اعمال شده و فعالیت هسته‌ای بهانه تحریم‌ها نیست، چرا کمترین تغییر در سامانه و رژیم تحریم‌ها را نمی‌پذیرید؟! مگر نه این که یک دوره به قول خودتان موقت ۶ ماهه پیشنهاد کرده‌اید؟ بنابراین چنانچه تحریم‌ها برای اطمینان از صلح‌آمیز بودن فعالیت هسته‌ای ایران است، بر پایه کدام دلیل و منطق حقوقی و فنی- بر فرض پذیرش پیشنهادات ۵+۱ از سوی ایران- نیز، حاضر به لغو آن نمی‌شوید؟! آیا این حرکت ۵+۱ حاکی از آن نیست که تحریم‌ها را برای باج‌خواهی بعد از پایان دوره ۶ ماهه نگاه داشته‌اند؟ یعنی همان ترفندی که در سال ۲۰۰۵ و در اجلاس لندن به کار گرفته و اعلام کردید تنها تضمین مورد قبول توقف کامل و همیشگی برنامه هسته‌ای ایران است؟ و هنگامی که مقاومت ایران در مقابل این باج‌خواهی را مشاهده کردید، پرونده هسته‌ای کشورمان را به شورای امنیت بردید؟!

۴- دقیقا در همین نقطه است که وزیر امور خارجه فرانسه با عجله وارد ژنو می‌شود و در نقش از پیش تعریف شده «پلیس بد» به مذاکرات می‌پیوندد و متاسفانه برخی از دوستان ساده‌اندیش ما نیز این نقش ساختگی را واقعی می‌پندارند. یعنی همان نقشی که پیش از این اسرائیل با تظاهر به مخالفت با توافق ایران و ۵+۱ بر عهده گرفته بود و شماری از ساده‌لوحان به توهم- و اصحاب فتنه باهماهنگی- اصرار داشتند که مخالفت اسرائیل را واقعی جلوه داده و از این طریق زمینه باج‌دهی ایران به ۵+۱ را فراهم آورند.

دیروز «پال شولت» رئیس سابق کنترل و منع گسترش تسلیحات در وزارت دفاع انگلیس اعتراف کرد که فرانسه در مذاکرات ژنو به جای اسرائیل «نقش پلیس بد» را برعهده داشت و «فرانسوا نیکولو» سفیر سابق فرانسه در ایران نیز بر آن تاکید ورزید و بی‌بی‌سی گلایه کرد که وزیر خارجه فرانسه با اقدام غیردیپلماتیک- بخوانید ناشیانه- خود، بخشی از اهداف مذاکرات ژنو را فاش کرد، استاد روابط بین‌الملل در دانشگاه ساسکس اعتراف می‌کند که مخالفت فرانسه تاکتیکی و با هماهنگی سایر کشورهای عضو ۵+۱ بوده است... و ده‌ها نمونه دیگر که در ستون اخبار ویژه کیهان امروز به مواردی از آن با ذکر سند اشاره شده است.

۵- آنچه گذشت که فقط بخشی از ماجراست- و باز هم به آن خواهیم پرداخت- به وضوح حکایت از آن دارد که تیم هسته‌ای کشورمان با تعهد نسبت به خطوط قرمز هوشمندانه‌ای که برای آنها ترسیم شده بود به دشمن اجازه و فرصت نداده است در پوشش لبخندها و خوش و بش‌های مزورانه، پروژه فریب خود را عملیاتی کند و از این طریق، در مرحله اول، آمریکا و انگلیس و فرانسه و در مرحله دوم رژیم صهیونیستی را ناکام گذاشته است... و در این باره باز هم گفتنی‌هایی هست.

حسین شریعتمداری

بازتاب مذاکرات ژنو در رسانه‌های خارجی

پایان بدون نتیجه مذاکرات هسته‌ای ژنو بازتاب گسترده‌ای در رسانه‌های بین‌المللی داشت و اغلب آنها فرانسه را مسئول نتیجه مذاکرات عنوان کردند.

روزنامه واشنگتن‌پست در گزارشی نوشت که مذاکرات ژنو که در سه دهه اخیر مستقیم‌ترین و طولانی‌ترین مذاکرات در سطح عالی بین ایران و آمریکا بود صبح روز یکشنبه بدون توافق درباره یک طرح موقتی درباره برنامه هسته‌ای ایران پایان یافت.

برخی از طرفداران توافق با ایران مخالفت فرانسه با پیشنهادات ارائه شده را به شدت مورد انتقاد قرار دادند.

تریتا پارسی، رئیس شورای ملی ایران - آمریکا در واشنگتن گفت: امروز فرانسه اولین ضربه را به دیپلماسی زد. کنگره هفته آینده طرح جدید تحریم‌ها علیه ایران را تصویب می‌کند و این می‌شود ضربه دوم.

برخی دیگر اگرچه از نتیجه نهایی ناامید شده بودند گفتند که اینکه طرف های گفت‌وگو تا این حد به یک توافق نزدیک شدند دلگرم‌کننده است.

داریل کیمبال، مدیر اجرایی موسسه کنترل تسلیحاتی گفت که عزم آشکار مذاکره‌کنندگان یک نشانه مثبت است.

خبرگزاری رویترز نیز گزارش داد که ایران و گروه ۵+۱ نتوانستند در پایان مذاکرات ماراتنی خود در ژنو به توافق دست یابند. ولی اعلام کردند که اختلافات کمتر شده است و ده روز دیگر در تلاش مجدد برای پایان دادن این مناقشه ده ساله مذاکرات را از سر خواهند گرفت.

این خبرگزاری در ادامه گزارشش نوشت:ولی در روز آخر مذاکرات اختلافات آشکاری بین آمریکا و متحدان اروپایی‌اش صورت گرفت و فرانسه به طور تلویحی گفت که پیشنهادی که مورد بحث قرار داشت به اندازه کافی تهدید یک برنامه هسته‌ای تسلیحاتی را خنثی نمی‌کرد.

اظهارات فابیوس موجب ناخرسندی بقیه کشورهای کمپ غربی شد یک دیپلمات نزدیک به مذاکرات گفت که فرانسوی‌ها در تلاشند بقیه قدرت‌های جهانی را تحت‌الشعاع قرار دهند و بدون دلیل در حال درست کردن دردسر برای سایر شرکت‌کنندگان در مذاکرات هستند. این دیپلمات که خواست نامش فاش نشود در گفت‌وگو با رویترز گفت: آمریکایی‌ها، اتحادیه اروپا و ایرانیان به شدت ماه‌ها همراه یکدیگر روی این پیشنهاد کار کرده‌اند و فابیوس تنها در تلاش است در مراحل پایانی مذاکرات خود را بین آنها جا دهد.

همچنین رسانه‌های صهیونیستی فاش کردند که ائتلافی مهم متشکل از فرانسه و کشورهای حاشیه خلیج‌فارس در همراهی با اسرائیل علیه برنامه هسته‌ای ایران ایجاد شده است.

کانال ۱۰ تلویزیون اسرائیل با بیان اینکه این توافق سری است به جزئیات بیشتری از توافق چند جانبه ضد ایرانی اشاره نکرد.

کانال ۱۰ تلویزیون رژیم صهیونیستی با اشاره به اینکه مواضع پاریس و تل‌آویو در ژنو ۵ به یکدیگر نزدیک بود، تصریح کرد که تماس‌های مکرری بین ائتلاف اسرائیلی، فرانسوی و عربی در جریان است.

شبکه روسیا الیوم نیز در گزارشی از نشست سه روزه بین ایران و ۵+۱ در ژنو تصریح کرد که فرانسه خواستار ضمانت‌های بیشتری از ایران شده است.

همچنین این شبکه گزارشی داد که پاریس از تهران خواست تا برخی از تاسیسات هسته‌ای خود را در نزدیک‌ترین زمان تعطیل کند.

روزنامه نیویورک تایمز هم در گزارشی نوشت: مذاکرات برای لغو موقتی بخشی از تحریم‌های ایران در راستای دستیابی به یک توافق هسته‌ای با اولین مانع خود روبه‌رو شده است.

این روزنامه آمریکایی زیر سوال بردن پیش‌نویس توافقنامه احتمالی بین ایران و گروه ۵+۱ از سوی فرانسه را علت این مانع خوانده و نوشت این اتفاق اولین اختلاف بین گروه ۵+۱ بر سر توافق هسته‌ای با ایران است.

فارین پالیسی:

کنگره آمریکا به دنبال ادامه فشار بر ایران است

مایکل مک‌کول، نماینده جمهوری‌خواه کنگره و رئیس کمیته امنیت داخلی مجلس، می‌گوید: ایالات متحده باید فشار را همچنان علیه ایران بالا نگاه داشته و هیچ تحریمی را لغو نکند تا زمانی که ایران به دنبال ادامه فشار بر ایران است

مایکل مک‌کول، نماینده جمهوری‌خواه کنگره و رئیس کمیته امنیت داخلی مجلس، می‌گوید: ایالات متحده باید فشار را همچنان علیه ایران بالا نگاه داشته و هیچ تحریمی را لغو نکند تا زمانی که جهان بتواند اعتماد کند که ایران به صورت کامل برنامه سلاح هسته‌ای کشورش را منتفی کند.

نماینده جمهوری‌خواه آدام کینزینجر، یکی از اعضای کمیته امور خارجه مجلس می‌گوید، کاخ سفید به دنبال استفاده زیاد از آتش دوستانه است.

نماینده جمهوری‌خواه دیگری به نام الیوت انجل، که عموماً از فشارهای دیپلماتیک حمایت می‌کند، این نگرانی را مطرح کرده است که دولت آمریکا تا چه حد ممکن است با ایران ادامه دهد. وی می‌گوید، من با گزارشی که می‌گفت چنین توافقی امکان ندارد ایران را برای دست برداشتن از غنی‌سازی اورانیومش منصرف کند بسیار شوکه شدم. به علاوه، من مجبورم هر عقیده‌ای را که به ایران حق غنی‌سازی بدهد را رد کنم.

به گزارش مشرق سناتور تگزاس، تد کروز گزارش معامله با ایران را به صورت فریاد، «خطرناک برای آمریکا» خواند: به نظر می‌رسد که این معامله ایران را متقاعد نخواهد کرد که حتی یکی از سانتریفیوژهای خود را از بین ببرد یا حتی یک پوند از اورانیوم‌های غنی شده خود را به ما برگرداند.

در ضمن یکی از اعضای کمیته بانک‌داری سنا، بسته‌ای را برای تحریم‌های بیشتر علیه ایران آماده کرده است. رئیس این کمیته، تیم جانسون، به خبرنگار رویترز گفته است که اکثریت سنا و رئیس سنا هری‌رید در مورد تصویب این لایحه بحث وگفت‌وگو کرده‌اند. اما به هر حال این لایحه تا پایان مذاکرات ژنو مسکوت خواهد ماند.

یک منبع نزدیک به آژانس:

آمانو قصد دارد با ایران توافقنامه امضا کند

یک منبع نزدیک به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اعلام کرد که یوکیا آمانو قصد دارد در جریان بازدید خود از تهران توافقنامه کلی همکاری بین ایران و آژانس امضا کند.

به گزارش ایسنا یک منبع نزدیک به آژانس به خبرگزاری نووستی روسیه گفت: یوکیا آمانو، مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی قصد دارد در جریان بازدید خود از تهران توافقنامه کلی همکاری در تهران امضا کند.

این امر اساس آن را به وجود می‌آورد که از حصول پیشرفت واقعی در مذاکرات گروه ۵+۱ و ایران در ژنو صحبت شود.

مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی امروز برای انجام گفت‌وگوها با مقامات ارشد ایرانی به تهران سفر می‌کند. آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در بیانیه‌ای اعلام کرده است: هدف از این سفر گفت‌وگوها و همکاری‌های مهم با ایران است.

وندی شرمن برای ارائه گزارش مذاکرات ژنو به تل‌آویو می‌رود

هیاتی از مقامات عالیرتبه آمریکا به ریاست «وندی شرمن» به سرزمین‌های اشغالی می‌رود تا گزارشات مذاکره ایران و ۵+۱ در ژنو را در اختیار مقامات رژیم صهیونیستی قرار دهد.

به گزارش خبرگزاری فارس به نقل از روزنامه صهیونیستی «هاآرتص»، هیأتی از مقامات عالیرتبه آمریکا به بیت‌المقدس می‌روند تا به «بنیامین نتانیاهو» نخست‌وزیر اسرائیل درباره مذاکرات سه روزه ایران و ۵+۱ (آمریکا، انگلیس، فرانسه، روسیه، چین بعلاوه آلمان) که در ژنو برگزار شد، گزارش دهند.

براساس این گزارش، هیأت آمریکا به رهبری «وندی شرمن» معاون وزیر خارجه آمریکا در امور سیاسی که ریاست تیم مذاکره‌کننده آمریکا در ۵+۱ را برعهده داشت، وارد بیت‌المقدس می‌شود.

گفت‌وگوهای بین ایران و قدرت‌های بزرگ روز پنجشنبه هفته گذشته آغاز شد و تا شنبه شب، ادامه داشت و با کارشکنی‌های فرانسه به پایان رسید و قرار است دور بعدی ۲۹ آبان‌ماه برگزار شود.

براساس این گزارش، شرمن درصدد است گزارشاتی از این نشست و شکاف‌های به وجود آمده در آن در اختیار همتای اسرائیلی خود قرار دهد.

هاآرتص گزارش کرد که هیئت آمریکایی قرار است با «یوسی کوهن» مشاور امنیت ملی اسرائیل و همچنین مقامات اطلاعاتی و همچنین مقامات ارشد امور خارجه و وزیر جنگ اسرائیل دیدار کنند.

«جان کری» وزیر خارجه آمریکا نیز قصد دارد برای دیدار با «شیخ عبدالله بن زاید آل نهیان» وزیر خارجه امارات متحده عربی به «ابوظبی» پرواز کند تا درباره مذاکرات ایران با وی گفت‌وگو کند.

امارات متحده عربی به همراه عربستان و بحرین یکی از مخالفان سرسخت توافق بین ایران و قدرت‌های جهان است و طبق گزارشات اخبار خارجی، اسرائیل در خصوص این موضوع با امارات متحده عربی در همکاری است.

نتانیاهو به کابینه خود در نشست روز یکشنبه اعلام کرد که تماس‌های تلفنی با اوباما و «ولادیمیر پوتین» رئیس‌جمهور روسیه برقرار کرده است تا آنها را متقاعد کند تا با ایران توافقنامه امضا نکنند.

نتانیاهو همچنین درصدد است روز ۲۰ نوامبر، همان روزی که دور بعدی مذاکرات ایران و ۵+۱ در ژنو آغاز می‌شود، به مسکو سفر کند.

وی در پایان هفته گذشته همچنین با «دیوید کامرون» نخست‌وزیر انگلیس و «آنگلا مرکل» صدراعظم آلمان گفت‌وگو کرد و از آنها خواست تا با ایران توافقنامه امضا نکنند. نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی همچنین اعلام کرد که گفت‌وگوی تلفنی هم با «فرانسوا اولاند» رئیس‌جمهور فرانسه درباره ایران داشته است. اولاند قرار است روز ۱۷ نوامبر به تل‌آویو سفر کند.

خبر ویژه

تقسیم نقش‌ها میان آمریکا فرانسه و اسرائیل در مذاکرات ژنو

تحلیل‌گران و رسانه‌های غربی معتقدند مخالف‌خوانی فرانسه و اسرائیل با توافق هسته‌ای ۵+۱ با ایران یک تقسیم کار از پیش طراحی شده با مضمون «پلیس خوب، پلیس بد» و در جهت گرفتن امتیازهای بیشتر از ایران است.

پال شولت رئیس سابق کنترل و منع گسترش تسلیحات در وزارت دفاع انگلیس در این‌باره به بی‌بی‌سی گفت: احتمالا فابیوس [وزیر خارجه فرانسه] در مذاکرات با ایران نقش پلیس بد را بازی می‌کند تا سایرین نقش پلیس خوب را بازی کنند.

او درباره نقش انگلیس در این مسئله اظهار داشت: فکر نمی‌کنم کسی بتواند به طور مشخص بگوید بریتانیایی‌ها چه موضعی دارند، آنها خیلی دوست دارند بیش از آنکه لازم است هزینه در این مذاکرات پرداخت نکنند اما در عین حال اقدامات اعتمادسازی باید صورت گیرد تا مذاکرات به جایی برسد. فهمیدن نقش انگلیس بسیار سخت است.

شولت در پاسخ به سوال دیگری مبنی بر اینکه آیا اعتقاد دارید مذاکرات به نتیجه می‌رسد؟ اظهار داشت: «به شکلی غیرمعمول خوشبینی دراین‌باره وجود دارد، چنین جوی مدت‌ها دیده نشده بود. در عین حال هر حرفی که گفته شود و توافقی که به دست آید، در نهایت فایده نخواهد داشت مگر اینکه دولت ایران اعتماد غرب را جلب کند»!

همچنین کامران متین استاد روابط بین‌الملل دانشگاه ساسکس لندن گفت: مخالفت فرانسه با روند مذاکرات می‌تواند اقدامی تاکتیکی با آگاهی دیگر کشورهای غربی محسوب شود و بعید نیست توافق برای اتخاذ چنین موضعی از سوی فرانسه با هماهنگی دیگر طرف‌های غربی صورت گرفته باشد.

وی در گفت‌وگو با بی‌بی‌سی افزود: بعید نیست این موضع که معمولا از سوی ایالات متحده در گذشته اتخاذ می‌شد، اکنون فرانسه به نوعی اجرای آن را به عهده گرفته باشد.

او درباره حمایت فرانسه از مواضع نتانیاهو در قبال مذاکرات گفت: فرانسه روابط نزدیکی با اسرائیل داشته و گروه‌های ذی‌نفوذ بسیاری از یهودیان در فرانسه هستند، اما قضاوت در این مورد مشکل است، چون این احتمال وجود دارد که قدرت‌های بزرگ تقسیم کاری میان خود داشته باشند که در آن، فرانسه موضع تندتری را اتخاذ کرده تا طرف ایرانی را به امتیازات کمتری راضی کند.

از سوی دیگر فرانسوا نیکولو سفیر سابق فرانسه در ایران نیز در همین زمینه گفت: شاید زود باشد که بخواهیم فرانسه را به خاطر ممانعت از مذاکرات سرزنش کنیم. تا جایی که به نگرانی‌های اسرائیل مربوط می‌شود، می‌دانیم که آنها و نتانیاهو از نزدیک و به واسطه افراد دخیل در مذاکرات و مشخصاً آمریکایی‌ها در جریان مذاکرات قرار می‌گیرند.

نیکولو در پاسخ به این سوال که آیا سخنان کسی که در این جلسات نبود (نتانیاهو) موجب شده تاکنون مذاکرات بی‌نتیجه بماند؟ گفت: هر کسی در این جریان نقش خودش را بازی می‌کند؛ دولت‌های ۵+۱ نه تنها منافع خودشان را دارند بلکه منافع دولت‌های دیگر را هم در نظر دارند. غربی‌ها سعی می‌کنند نماینده اسرائیل هم باشند.

همچنین به گزارش ایرنا، هوشنگ امیراحمدی از دلالان و طرفداران قدیمی سازش با آمریکا در مصاحبه با راشاتودی اظهار داشت: اگرچه ایران مطالبات گروه ۵+۱ را پذیرفته اما واشنگتن مایل نیست بدون چراغ سبز اسرائیل، متقابلا چیز با ارزشی به ایران پیشنهاد کند. واقعیت این است که ایران از هیچ تلاشی برای اثبات صلح‌آمیز بودن برنامه هسته‌ای‌اش فروگذار نخواهد کرد که از آن جمله توقف غنی‌سازی ۲۰ درصد است، اما آمریکایی‌ها تا این لحظه چیز زیادی واگذار نکرده‌اند. آنها نمی‌خواهند تحریم‌های اصلی در زمینه مالی و نفتی را بردارند.

وی اضافه کرد: دولت آمریکا هر لحظه دولت اسرائیل را از مذاکرات مطلع می‌کند چرا که کنگره هم تحت مدیریت لابی اسرائیل است. از این رو فکر نمی‌کنم کری با توافقی موافقت کند که نتانیاهو از آن خشنود نباشد. مطمئنا قبل از اینکه جان کری بله را بگوید، با نتانیاهو تماس می‌گیرد تا از حمایت وی اطمینان کسب کند. زیرا روابط اسرائیل با آمریکا، راهبردی و ناگسستنی است.

خاطرنشان می‌شود طبق تقسیم کار چند ماه اخیر آمریکا و رژیم صهیونیستی، نتانیاهو روز گذشته پس از پایان مذاکرات ژنو گفت: ما امیدواریم سران ۵+۱ به توافقی خوب دست یابند و برای توافق بد عجله نکنند. من در تماس با رهبران ۵+۱ گفتم همه جوانب را بسنجند و عجله نکنند.

جالب اینکه دیروز جان کری وزیرخارجه آمریکا نیز در مصاحبه با کریم غطاس گزارشگر بی‌بی‌سی گفت: «تأکید پرزیدنت اوباما پیش از آمدن من به اینجا [ژنو] این بود که برای رسیدن به توافق عجله نکنید. پرزیدنت گفت به توافق نرسیدن بهتر از رسیدن به توافق بد است».

مذاکرات ژنو به مدت ۳ روز ادامه داشت و دولت‌های غربی طیفی از امتیازات و توقعات شامل تعلیق غنی‌سازی ۲۰ درصد، عدم بکارگیری سانتریفیوژهای پیشرفته IR۲، خروج بخشی از مواد غنی‌سازی ۲۰ درصد یا اکسید کردن آنها و تعطیلی یا عقب انداختن آغاز فعالیت رآکتور آب‌سنگین را پیش کشیده بودند، اما متقابلا بحث جدی در زمینه لغو تحریم‌های اصلی مطرح نکرده‌اند.

به نظر می‌رسد یکی از دلایل اصلی به نتیجه نرسیدن مذاکرات ژنو، زمینه‌سازی برای اخذ امتیاز هر چه بیشتر از ایران به شیوه تظاهر به بی‌نیازی به توافق است، ضمن اینکه مقاومت تیم مذاکره‌کننده کشورمان در برابر باج‌خواهی‌های یکسویه غرب نیز در این امر موثر بوده است.

این ادبیات از شما بعید بود آقای روحانی!

اظهارات رئیس‌جمهور در برچسب زدن به نیمی از شرکت‌کنندگان در انتخابات، تعجب و انتقاد ناظران رسانه‌ای را برانگیخت.

دکتر روحانی دیروز در جریان معرفی وزیر پیشنهادی ورزش به مجلس با ادبیاتی به دور از عقلانیت و اعتدال گفت: «مردم در ۲۴ خرداد به افراط، تفریط، خشونت، خودرایی، تک‌رایی، عدم مشورت و عدم تدبیر رای ندادند و به اعتدال، تدبیر و عقلانیت رای دادند.»

سایت نیمروز با اشاره به این اظهارات ناپخته و نسنجیده نوشت: این روزها شاهد آن هستیم که روحانی که به واسطه تنها ۲۵۰ هزار رای رئیس جمهور قانونی همه ملت شده است در توهین‌های مکرر خود، افرادی را که به وی رای نداده‌اند حامی افراط، تفریط، خشونت، خودرایی، تک‌رایی، عدم مشورت و عدم تدبیر معرفی می‌کند! هر چند که پس از انتخاب ایشان این ادبیات در کلام وی و دیگر مردان دولت یازدهم مشاهده شده بود ولی هیچگاه به این صراحت نیمی از مردم ایران حامی افراط، تفریط، خشونت، خودرایی، تک‌رایی، عدم مشورت و عدم تدبیر لقب نگرفته بودند.

این تحلیل می‌افزاید: سؤال اینجاست که آقای روحانی در ۲۴ خرداد با چه کسانی رقابت کردند و مردم حق رای به کدام یک از افراد را داشتند؟ در میان شش نامزدی که تا روز پایان در صحنه باقی ماندند، حسن روحانی اندکی بیش از ۵۰ درصد آرا را کسب کرد و همه ۵ نامزد دیگر ۴۹/۳ درصد آرا را کسب کردند. یعنی ۴۹/۳ درصد مردم ایران در ۲۴ خرداد به افراط، تفریط، خشونت، خودرایی، تک رایی، عدم مشورت و عدم تدبیر رای داده‌اند؟!

نویسنده می‌پرسد: یعنی تنها حسن روحانی نماد اعتدال و مبارزه با خشونت و تک‌رایی است و همه ۵ نامزد دیگر که همانند روحانی از طریق شورای نگهبان تایید صلاحیت شده‌اند، چهره‌هایی افراطی و خشونت‌طلبی بوده‌اند؟! آیا این توهین به ۱۸ میلیون ایرانی محسوب نمی‌شود؟ متاسفانه این رویکرد غیراخلاقی در چند وقت اخیر نیز مکرراً شنیده شده است. و شاهد آن هستیم که همه نامزدهای انتخابات با تعابیری نظیر طالبانیسم و افراط‌گرایی از سوی حامیان دولت خطاب می‌شوند.

نیمروز تصریح کرد: مایه شرمساری دولت یازدهم است که پاسخ مردم غیوری را که حماسه سیاسی آفریده و پای صندوق‌های رای حاضر شده‌اند با تعابیری همچون حامیان افراط و خشونت‌طلبی توصیف می‌کنند.

فرید ذکریا: تحریم‌ها علیه ایران حتی با حل مسئله هسته‌ای لغو نخواهد شد

محافل رسانه‌ای آمریکا می‌گویند گره تحریم‌های ایران با توافق هسته‌ای باز نمی‌شود ضمن اینکه آمریکا حاضر نیست پاداش متوازنی به ایران بدهد و از سوی دیگر دولت آمریکا در جایگاهی نیست که رأساً بتواند با ایران توافق کند.

فرید زکریا روزنامه‌نگار و تحلیل‌گر آمریکا که با رسانه‌هایی نظیر تایم و سی‌ان‌ان همکاری می‌کند و به برخی مراکز دولتی هم مشورت می‌دهد در مصاحبه با سایت دیپلماسی ایران اظهار داشت: برنامه هسته‌ای به تنهایی نمی‌تواند به تمامی اختلاف‌ها میان تهران- غرب پایان داده و تمامی تحریم‌ها هم با باز شدن گره‌های هسته‌ای پرونده ایران از میان برداشته نخواهد شد. مسائل مورد اختلاف کلان دیگری هم در این میان وجود دارد. غربی‌ها ادعا می‌کنند که ایران از حزب‌الله لبنان و گروه‌های شبه نظامی در عراق حمایت کرده و البته نیروهای خود را به سوریه هم اعزام می‌کند. بنابراین من گمان می‌کنم که به استثنای پرونده هسته‌ای چند مورد اختلافی دیگر هم وجود دارد که به تیره و تار شدن رابطه‌ها منتهی شده است.

رادیو فردا نیز ضمن امیدوارکننده خواندن مذاکرات گفت آمریکا حاضر نیست پاداش خیلی خوبی به ایران بدهد. این رادیو آمریکا از قول رسول نفیسی گفت: «امیدوارکننده‌ترین زمان در بحران هسته‌ای همین روزهاست که کار در حال رسیدن به نقطه امید است. آن چیزی که از لحاظ توافق‌ها به بیرون درز کرده این است که ایران قبول خواهد کرد غنی‌سازی ۲۰ درصد را متوقف کند، به حد نیاز غنی‌سازی کند و نیز اینکه احتمالاً حتی فعالیت راکتور اراک را متوقف کند(!) اتفاقاً هم اکنون زمانی است که ایران تا حدودی جدی و چارچوب مشخصی ارائه داده اما به نظر می‌رسد که لااقل و تا این لحظاتی که ما اطلاع داریم ۵+۱ پاداش خیلی خوبی برای ایران در نظر نگرفته است چرا که آنها قصد دارند تا با قدم‌های خیلی کوچکی، این کار را آغاز کنند که با کمال تأسف ممکن است این مسأله در ایران دوباره به عنوان گرفتن آب نبات در مقابل گوهر شب چراغ تحلیل شود.»

رضا تقی‌زاده دیگر تحلیلگر رادیو فردا نیز می‌گوید: توجه داشته باشیم آنچه ممکن است به عنوان بیانیه یااعلامیه مشترک صادر شود، یک توافق قطعی یا قانونی نیست؛ برای اینکه تعهداتی که دو طرف می‌پذیرند بایستی در مراجع قانونی خودشان مورد تصویب قرار بگیرد.

برای مثال اگر آمریکاییان در قبال ایران تعهدی را قبول می‌کنند، مفاد آن بایستی به کنگره برود و همینطور جامعه اروپا بایستی مفاد توافق‌های کشورهای اروپ